

ALGEMENE BESCHOUWINGEN / BEGROTING 2019 DONDERDAG 8 NOVEMBER 2018

ALGEMEEN

De Landgraafse meerjarenbegroting is net als zeilen: ook met wind tegen kom je vooruit. Want ondanks een aantal stevige uitdagingen, met name binnen het sociale domein, laat Landgraaf voor de komende jaren een solide begroting zien. Sterker nog, we zijn in staat om te investeren in voor onze inwoners belangrijke zaken. Voor een duurzamer Landgraaf, versterking van toerisme en economie, een prettige woonomgeving en een gemeente waar méér mensen meedoen.

In Landgraaf hebben we, mede door een flinke spaarpot, de wind in de zeilen. En we zeilen niet alleen. Samen komen we verder. We hijsen de zeilen de komende jaren samen met gemeenten in de regio en over de grens. Zowel de ambulante jeugdhulp, die we samen met Heerlen en Voerendaal vorm geven, als ook de jeugdgezondheidszorg, de woningmarkt en de economische structuurversterking op Zuid-Limburgse schaal zijn voorbeelden van hoe je vanuit een zelfstandige positie werkt aan een vitale gemeente in een sterke regio.

INTERNATIONAAL

Het wordt hoog tijd om de stedenbanden met Ubach-Palenberg en Andrychow te intensiveren. De CDA-fractie is benieuwd tot welke maatschappelijke voordelen en kansen op de arbeidsmarkt de plannen van het college gaan leiden. Kan de portefeuillehouder ons aangeven waar komend jaar de accenten liggen op het gebied van internationale samenwerking? Wij zijn zeer content met de toezegging van de portefeuillehouder Onderwijs om te onderzoeken hoe we de Duitse taal in het middelbaar onderwijs kunnen bevorderen.

GEZINSPAS

Er zijn gemeenten die met Duitse buurgemeenten een gezinspas ofwel een Familienkarte hebben ingevoerd, waarbij gezinnen over en weer kunnen profiteren van aanbiedingen van lokale ondernemers. Deze coalitie zou graag onderzocht willen hebben of dit ook voor Landgraaf haalbaar is. In de 2^e termijn zal de CDA-fractie hier nader op ingaan en een motie indienen.

SOCIAAL DOMEIN

In het sociaal domein begroten we de lasten reëler dan ooit. Desondanks blijft de uitdaging groot om de kosten verder omlaag te krijgen en daarbij de kwaliteit van zorg te waarborgen. Het CDA zal dan ook met belangstelling volgend jaar de aanbesteding van de WMO volgen. De onlangs toegekende eenmalige uitkering van 2,5 miljoen uit de zogenaamde “stropenpot” van VNG en overheid is een welkome meevaller.

Op tal van terreinen zullen we de samenwerking zoeken om de participatie en zelfredzaamheid te bevorderen. Of het nu gaat om werk, zorg, inkomen, welzijn, onderwijs of gezondheid. Voor alles geldt: voorkomen is beter dan genezen. Met tevredenheid stellen wij daarom vast dat deze coalitie extra financiële middelen beschikbaar stelt voor preventie en talentontwikkeling.

Het CDA vindt het belangrijk dat kinderen uit huishoudens met een te laag inkomen kunnen sporten en meedoen aan culturele activiteiten. De subsidieregeling hiervoor via Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport en Cultuur dient voor alle betrokkenen beschikbaar te blijven. Deze coalitie zorgt dat hiervoor in 2018 en 2019 voldoende financiële middelen beschikbaar zijn. Voor de toekomst zien wij graag van het college een voorstel tegenmoet voor de begroting van 2020 en verder. Wat CDA betreft is dit een autonome ontwikkeling binnen de armoedebestrijding. Deelt het college deze opvatting ?

JONGERENLINTJE

Vaak is er meer aandacht voor negatief gedrag van jongeren dan voor positief gedrag. Terwijl er jongeren zijn die zich belangeloos inzetten voor de samenleving en medemens. Dit mag wat ons betreft erkend worden in de vorm van een jongerenlintje. In 2^e instantie komen we hier op terug en dient CDA een motie in.

OUDEREN

Zorg en aandacht voor onze ouderen loopt als een rode draad door deze begroting heen. Of het nu gaat om 'blijven bewegen', WMO, dagbesteding, ouderenwerk of wonen. Elk programma heeft wel een raakvlak met deze specifieke doelgroep. Dat vinden wij belangrijk en een goede zaak.

PARTICIPATIE

Participatie op de arbeidsmarkt is een wezenlijk onderdeel van 'meedoen' in de samenleving. Deze coalitie zet hier op in. We willen voorkomen dat 'arbeidsfitte' Landgravenaren thuiszitten omdat met uitgevoerde screenings en onderzoeken niets gedaan wordt. Ook van mensen in de bijstand mag worden verwacht, dat iedereen die dat kan, ook daadwerkelijk een bijdrage levert. Hetzij door betaald werk, hetzij door middel van vrijwilligerswerk. De vraag naar arbeidskrachten is hoog. Er is dus werk aan de winkel.

Helaas wordt er ook misbruik gemaakt van ons sociale vangnet. Bijstandsfraude dient keihard aangepakt te worden.

DUURZAAMHEID / KLIMAAT / WATER

Onze ambities op het gebied van het verduurzamen van de samenleving zijn groot. En dan gaat het niet alleen om energie en klimaat. Ook de openbare ruimte en de Landgraafse wijken dienen voorbereid te worden op een levensloopbestendige toekomst. Bij nieuwbouwprojecten zoals het nieuwe zwembad houden we rekening met een uitgebreid scala aan energiebesparende maatregelen.

Een energie-neutrale regio in 2040, een gemeente die waterproof is en wijken die toekomstbestendig zijn vraagt om een integrale aanpak. Een duurzaamheidscoördinator is noodzaak om hierin succesvol te zijn. Tegenwoordig wisselen hele droge periodes en hele natte periodes elkaar af. Buurten worden waterproof gemaakt door hier al in de wijkontwikkelingsplannen en in het Integraal Stedelijk Waterplan rekening mee te houden. Klimaatverandering vereist actie !

WEGEN / FIETSPADEN

Het achterstallig onderhoud van wegen wordt weggewerkt en de vaste investeringen op het gebied van verkeersveiligheid blijven op niveau. Er is de komende jaren volop aandacht voor veilige fiets- en wandelpaden. Belangrijk voor onze inwoners, maar ook voor bezoekers en toeristen van buiten Landgraaf.

Verkeersveiligheid vraagt overal onze blijvende aandacht. Met name voor fietsers nabij de rotonde op de Hoogstraat bij zwembad In de Bende. De route is onduidelijk en zorgt voor gevaarlijke situaties. Is de portefeuillehouder dit met ons eens ? Zo ja, wat is de oplossing hier voor?

WONEN

De woningmarkt scoort in veel opzichten goed. Mede door het regionaal afgestemde beleid, kaders die wij hebben gesteld en ingrepen die de afgelopen jaren zijn gedaan. Landgraaf is daarom nog steeds een aantrekkelijke gemeente. De waardering voor woningen en de woonomgeving stijgt nog steeds. De leegstand is laag en onlangs is de starterslening (geïnitieerd door PvdA en CDA) verlengd. Daarmee zijn we er nog niet.

De door ons vastgestelde kaders gaan steeds meer knellen. Ook de provincie onderkent dit. Op korte termijn moet duidelijk worden of er een mismatch of knelpunten zijn op de woningmarkt. De economie verbeterd, de krimp valt mee. Tijd voor inzicht en actie.

Er mag wat CDA betreft meer ruimte zijn voor nieuwbouwplannen, waardoor meer beweging op de woningmarkt ontstaat en urgente problemen verholpen worden. De juiste woningen op de juiste plek! Wij zijn dan ook blij met de toezegging van de wethouder, dat er zo spoedig mogelijk een herijkte notitie naar de raad komt. Kan de wethouder aangeven wanneer dit is? Als alle relevante info over de woningmarkt in Landgraaf c.q. Parkstad voorhanden is, zouden wij graag in een werkconferentie info uitwisselen en een richting meegeven aan het college om meer dynamiek in de woningmarkt te realiseren. Graag een reactie van de wethouder.

TOERISME / ECONOMIE

Toerisme is en blijft voor Landgraaf en de regio van enorm belang. Meer bezoekers leidt tot meer bestedingen en banen. Daarom zetten we in op het versterken van de vrijetijdseconomie en evenementen. De toeristische infrastructuur kan een enorme impuls krijgen door de aanleg van de Leisure Lane, het Parkstad Fietspad. Ook de ontwikkelingen rondom de Wilhelminaberg zijn volop bezig. We zien uit naar de resultaten van de haalbaarheidsstudie voor de invulling daarvan.

Ook onze winkelgebieden dienen herkenbaar en aantrekkelijk te blijven. Ondanks de leegstand, doen we het regionaal gezien niet eens zo slecht. Stil zitten en toekijken hoe het een en ander zich ontwikkelt is echter niet gewenst. En dat doet Landgraaf ook niet. We kennen de gevel- en stimuleringsubsidie, de activiteiten van stichting Streetwise met als mooi voorbeeld horecazaak Rudy's in Winkelcentrum Schaesberg en de betrokkenheid bij de toekomstvisie van Winkelcentrum Op de Kamp. Ook winkelcentrum Waubach verdient alle aandacht. Met de aanstaande upgrading van de Oude Markt wordt het winkelgebied aantrekkelijker en heeft gezorgd voor het nieuwe initiatief "t Hert va Woabich". We zijn benieuwd wat de samenwerking in de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg gaat opleveren. Het wordt tijd voor een plan van aanpak. Deelt de portefeuillehouder deze opvatting ?

AFSLUITING

Deze coalitie laat met deze begroting zien dat je ook met tegenwind vooruit komt. We varen scherp aan de wind en houden koers !